

*Sint  
Truiden*



## **Droge voeten in Zepperen?**

dinsdag 17 juli 2018

**Bert Stippelmans**  
schepen van Openbare Werken

**dienst Infrastructuur**  
stad Sint-Truiden

**Veerle Heeren**  
burgemeester

**Karel Vandaele**  
Watering van Sint-Truiden

## Video: Hoog water zonder kater

Overstromingen zijn van alle tijden, het is een natuurlijk fenomeen. Je kunt ze nooit helemaal vermijden maar je kunt er wel voor zorgen dat je er geen kater aan overhoudt.

De laatste tientallen jaren werd benadrukt om regenwater zoveel mogelijk **op te vangen** en **te hergebruiken** (regenputten) of in de grond **te laten sijpelen** (via infiltratievoorzieningen).

Het water dat niet ter plekke kan vastgehouden worden, wordt zoveel mogelijk **geborgen** in valleigebieden (overstromingsgebieden, wachtbekkens) en pas als dat niet lukt, wordt het gericht **afgevoerd**.

Deze **drietrapsstrategie** van vasthouden, bergen en afvoeren blijft een belangrijke pijler in het waterkwantiteitsbeheer in Vlaanderen.

Kijk naar deze video van de Vlaamse Overheid:

<http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/meerlaagse-waterveiligheid>

# Kaart effectieve en mogelijke overstroomingsgevoelige gebieden Zepperen 2017

# Elk kerkdorp is verschillend

Zepperen kan je **niet** vergelijken met andere kerkdorpen in de buurt.

Alle actoren moeten kunnen samenwerken:

- rioolbeheerders;
- overheden: Vlaanderen, de provincie en onze stad
- waterloopbeheerders
- landgebruikers
- inwoners

Alleen zo kan je het risico op overlast verkleinen.

# Meten is weten!

Het is niet opgelost met één wachtbekken aan te leggen dat Zepperen gevrijwaard zal worden maar het is door verschillende maatregelen te nemen.

## Metten is weten, daarom is grondig studiewerk nodig!

- ⇒ Inzetten op uitgebreide **Infrax- en Aquafinprojecten**
- ⇒ Opmaak **hemelwaterplan** voor het stroomgebied Herk en Mombeek  
ism Infrax
- ⇒ Opmaak uitgebreid gemeentelijk **erosiebestrijdingsplan**
- ⇒ Opmaak van een **master(water)beleidsplan**

Niet voor de eerste keer dat we hier staan ...

... en het zal waarschijnlijk niet de laatste keer zijn !

# WAAROM nog geen droge voeten in Zepperen ?

Overstromingen **vermijden is onmogelijk**, maar de **schade** kan wel **beperkt** worden

## Hoe?

⇒ Iedereen moet zijn steentje bijdragen!

## Wat is het probleem?

- ⇒ niemand wil **waterbuffer** op zijn eigendom;
- ⇒ waterbuffers raken zeer moeilijk **vergund**;
- ⇒ inwoners willen niet **waterrobuust** bouwen;
- ⇒ de '**verharding**' neemt nog steeds toe;
- ⇒ voor elke put die we graven, worden er twee **opgevuld**;
- ⇒ waterlopen zitten gevangen in een **strak keurslijf**;
- ⇒ burgers, lokale besturen, e.d. zijn te weinig bezig met hun **eigen waterhuishouding**;
- ⇒ geen **controle** en **handhaving**;
- ⇒ klimaatverandering: het **regent** steeds **feller**.

**Nieuwe buffers bouwen?**

# Nieuwe buffers bouwen?

- **Niemand wil waterbuffer op zijn eigendom**

Iedereen weet wel een 'ideale' plek om een waterbuffer aan te leggen. Meestal is dat een perceel van iemand anders. Iedereen wil dat de overheid maatregelen neemt, maar niet bij hem of haar.

- **Waterbuffers raken zeer moeilijk vergund**

Net zoals bij de eigenaars weet elke Vlaamse administratie wel een 'ideale' plek voor de aanleg van een waterbuffer.

Meestal is dat een gebied dat voor de ene administratie weinig waardevol is en voor een andere administratie uiterst waardevol. Een vergunning krijgen voor de aanleg van een waterbuffer is dan ook een schier onmogelijke opdracht geworden.

# Nieuwe buffers bouwen?

Momenteel 1 bufferbekken in voorbereiding (RVW Galgendriesbeek)

- ⇒ vergunning = OK
- ⇒ subsidie = OK
- ⇒ grondverwerving = OK
- ⇒ uitvoering voorzien 2019



# Nieuwe buffers bouwen?

locaties met zelfde  
toestroomgebied als  
de Galgedriesbeek

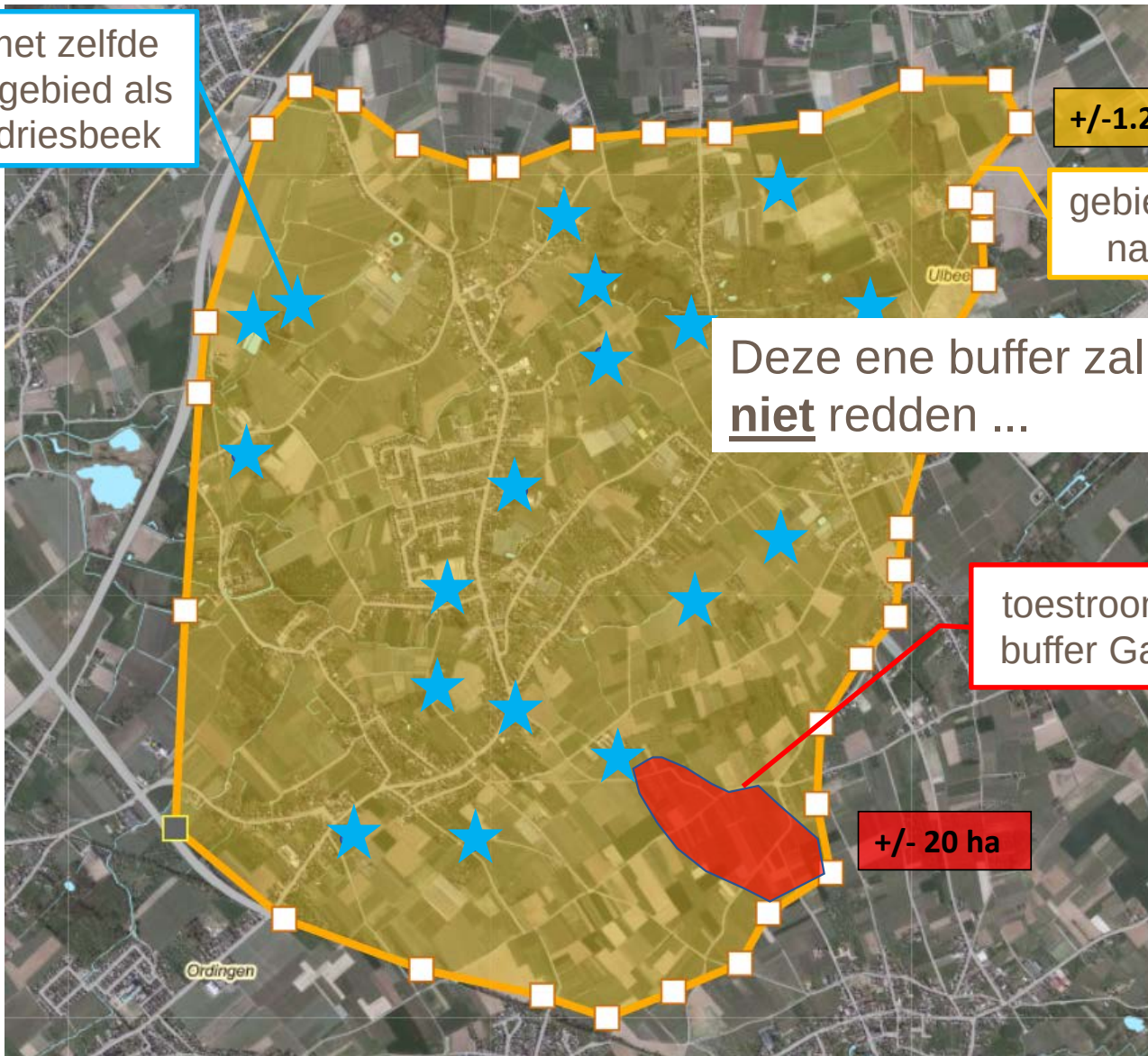
+/-1.200 ha

gebied dat afwatert  
naar Zepperen

Deze ene buffer zal Zepperen  
niet redden ...

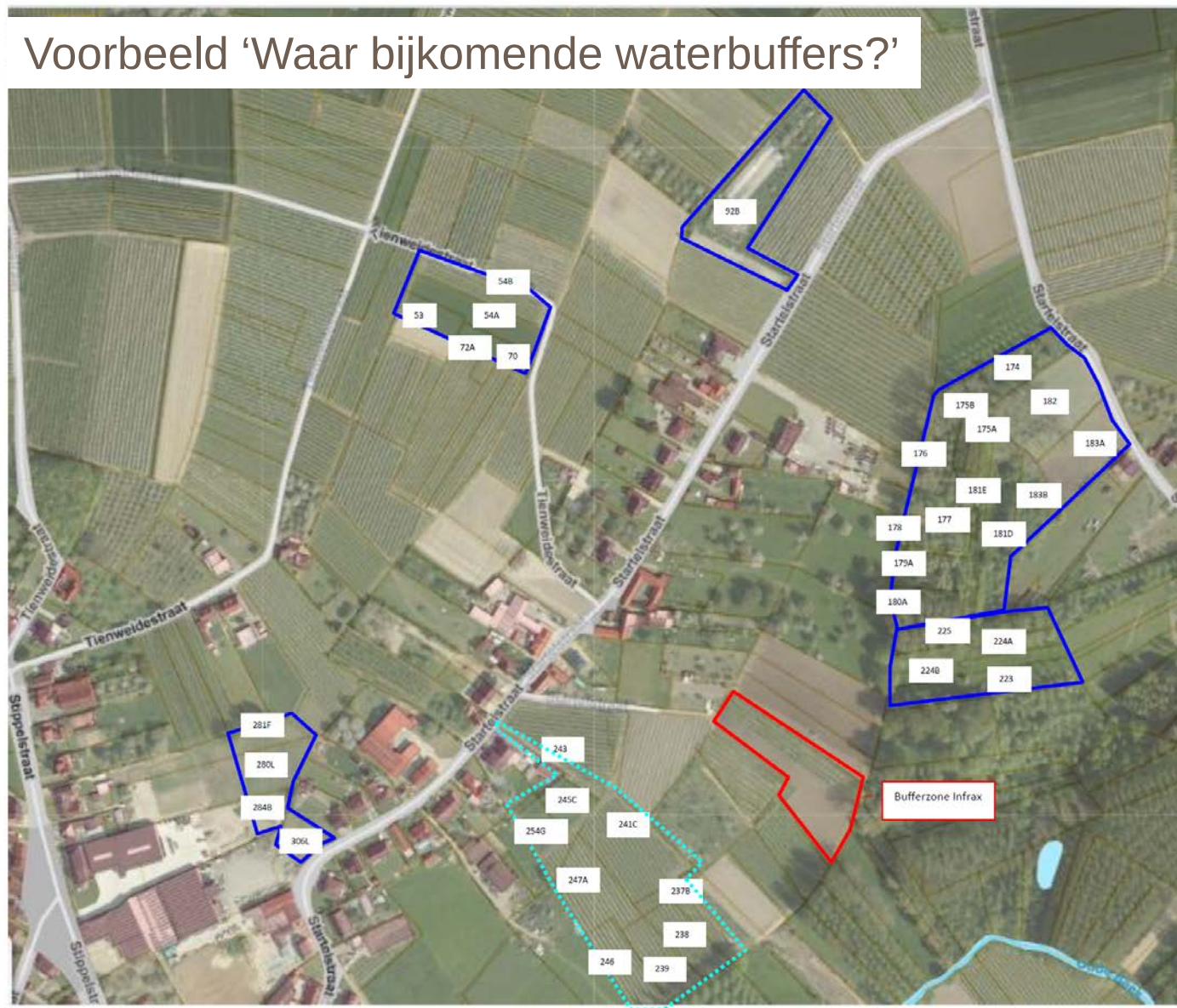
toestroomgebied naar  
buffer Galgedriesbeek

+/- 20 ha



# Nieuwe buffers bouwen?

Voorbeeld 'Waar bijkomende waterbuffers?'



Potentiële bufferzones na  
terreincontrole (donkerblauw)  
en open leggen ingebuisde  
gracht (stippellijn lichtblauw) in  
de omgeving van de  
Startelstraat

Kadastrale percelen (Sint-Truiden, 9<sup>de</sup>  
afdeling, Sectie A).

Dienen onze waterbuffers om drassige weilanden en akkers in valleien droog te houden?



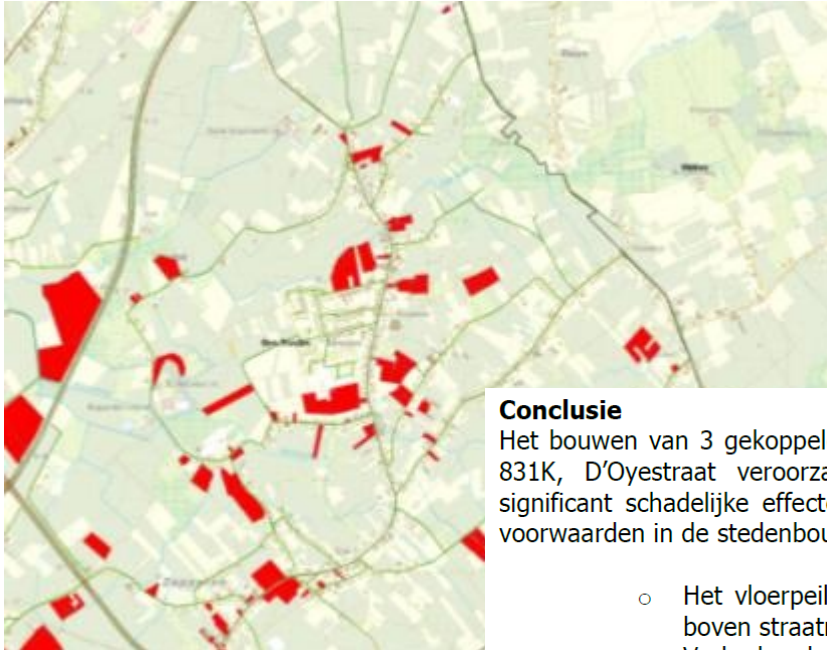
**“Velden staan blank, wachtbekken leeg”**

Het Belang van Limburg \*,  
Za. 04 Jun. 2016, Pagina 35

**Overstromingsveilig bouwen?**

# Overstromingsveilig bouwen?

- Watertoets bij nieuwe 'bouwaanvragen'



## Conclusie

Het bouwen van 3 gekoppelde eengezinswoningen op perceel te St.-Truiden, 9<sup>de</sup> afdeling, sectie C, nr. 831K, D'Oyestraat veroorzaakt **significant schadelijke effecten** aan het watersysteem. Deze significant schadelijke effecten kunnen worden vermeden/beperkt door het opleggen van bijkomende voorwaarden in de stedenbouwkundige vergunning ! Deze voorwaarden zijn:

- Het vloerpeil van de nieuwe woningen moet worden aangelegd op **minstens** 0.50 m boven straatniveau (ter hoogte van perceel);
- Verbod op kelder en/of (half-) ondergrondse garage;
- Verbod op het voorzien van openingen (bijv. verluchtingen, deuren, poorten, keldergaten,...) in de buitenwanden van het gebouw, wanneer die openingen lager zijn gelegen dan 0.50 m boven straatniveau (ter hoogte van perceel);
- Aansluitingen op de riolering en regenwaterafvoer moet afgeschermd worden met terugslagklep.

Het project voldoet aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten e.d.

Slechts indien met de hierboven vermelde voorwaarden rekening wordt gehouden, kan een positief wateradvies worden uitgebracht voor het bouwen van 3 gekoppelde eengezinswoningen op perceel te Sint-Truiden, 9<sup>e</sup> afdeling, sectie C, nr. 831K.

# Overstromingsveilig bouwen?

- **Voorwaarden worden niet gevolgd**

Overstromingsrobuust bouwen en overstromingsbestendig aanpassen is een logische opdracht voor iedereen in overstroombaar gebied. Helaas gebeurt dit nog veel te weinig.



- **Onvoldoende controle**

Er wordt niet of weinig gecontroleerd of woningen zijn gebouwd volgens de voorwaarden, en sancties blijven al helemaal uit.

# Overstromingsveilig bouwen?

Voorbeeld 'Overstromingsveilig bouwen?'



Een kelder of half-ondergrondse garage in Zepperen is een enorm risico. Inwoners willen niet of nauwelijks overstromingsrobuust 'verbouwen'.

# Overstromingsveilig bouwen?

Gelet op het gunstig advies van de Watering van Sint-Truiden; het verkavelen veroorzaakt geen significante schadelijk effecten aan het watersysteem vandaar dat een positief wateradvies werd uitgebracht; uit het aanvraagdossier blijkt dat de initiatiefnemer maatregelen heeft genomen om de toekomstige woningen te beschermen tegen mogelijke wateroverlast;

- uit de plannen in het aanvraagdossier kan worden afgeleid dat het vloerpeil van de nieuwe gebouwen 0,5 meter boven het straatniveau komt te liggen;
- er wordt verplicht gebouwd volgens het principe van overstroombare kruipkelders of er wordt op palen gebouwd;
- aansluitingen op de riolering en de regenwaterafvoer worden beschermd met een terugslagklep;
- toekomstige woningen moeten voldoen aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten;



- |                                            |                                     |
|--------------------------------------------|-------------------------------------|
| 1 Tuin niet ophogen                        | 5 Waterdichte en verankerde deksels |
| 2 Herstel ruimte voor water door afgraving | 6 Terugslagkleppen op waterafvoer   |
| 3 Vloerpeil op veilige hoogte              | 7 Overstroombare kruipkelder        |
| 4 Bouwen op kolommen                       |                                     |

Overdreven bufferen bij nieuwe verhardingen?  
Het kan!

# Overdreven bufferen bij nieuwe verhardingen? Het kan!

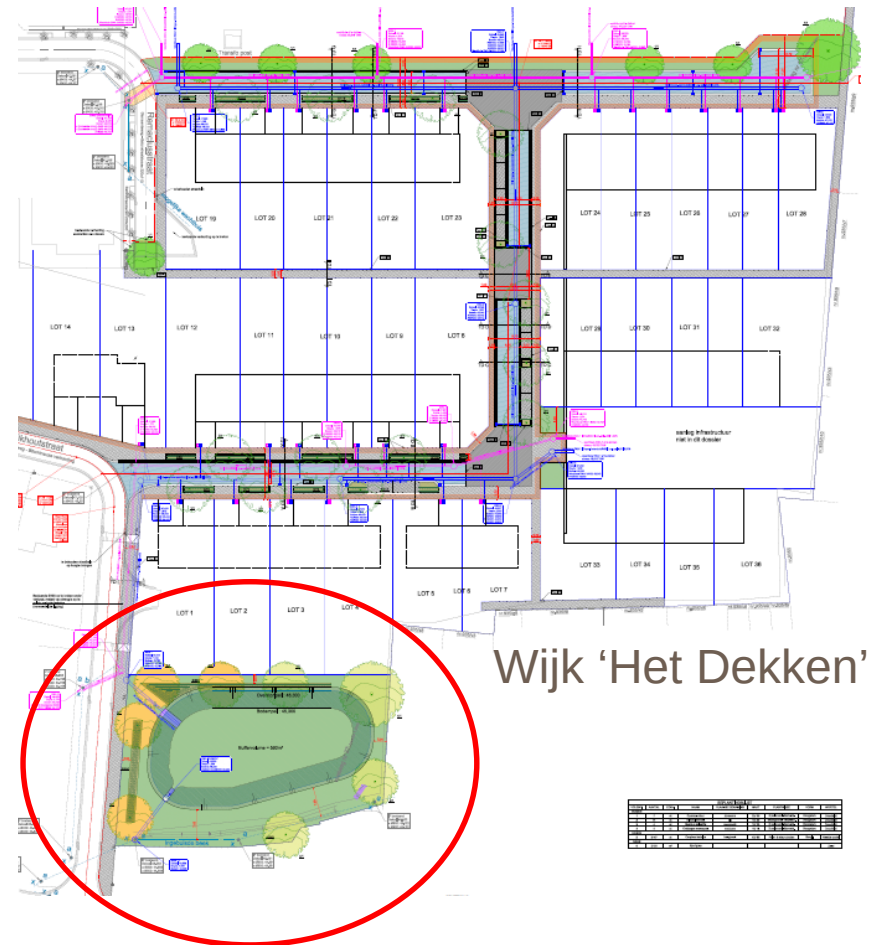
## Knelpunten:

- ⇒ Niemand wil open buffer langs loods (geen plaats, moet verhard zijn voor vrachtwagens, er komen ratten, ik krijg water in mijn kelder,.....);
- ⇒ Laagstamplantages zijn soort van verharding = producenten van afstromend water tijdens hevige regenbuien;
- ⇒ Overkappingen, tunnels, netten, enz. zijn ook (een soort van) verhardingen. Er komen steeds meer overkappingen, netten etc bij! Regenwater wordt dus nog sneller afgevoerd naar laag Zepperen;
- ⇒ Er wordt niet opgevolgd of opgelegde voorwaarden worden nageleefd;
- ⇒ ...

# Overdreven bufferen bij nieuwe verhardingen? Het kan!

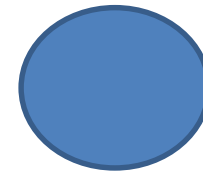
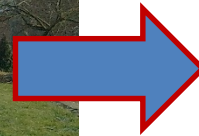
## Watertoets bij nieuwe aanvragen :

- ⇒ Geen infiltratiebekkens maar wel combinatie van open infiltratie- en buffervoorziening met vertraagde afvoer naar beek
- ⇒ Het buffervolume = **400 m<sup>3</sup>/ha verharding** = 40 liter/m<sup>2</sup> verharde oppervlakte (= dubbel zoveel als standaard)

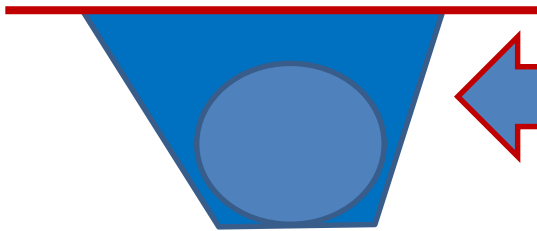


**Waterlopen terug open leggen?**

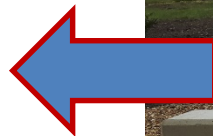
# Waterlopen terug open leggen?



beek  
ingebuisd



minstens 2 keer  
meer ruimte!



**Voor elke put die we graven,  
worden er twee opgevuld**

Voor elke buffer die we bouwen, wordt er minstens 2 x zoveel natuurlijk overstromingsgebied (illegaal) opgehoogd (juni 2018)!



**Rioleringen afkoppelen van grachten en  
waterlopen, gescheiden rioleringsstelsel  
aanleggen?**

# Rioleringen afkoppelen van grachten en waterlopen, gescheiden rioleringsstelsel aanleggen?

- De helft van de woningen in de **Kleindekkenstraat** loost huishoudelijk afvalwater op Bergbeek.
- **Infrax- en Aquafinprojecten** (goedkeuring VMM verwacht augustus 2018):
  - ⇒ Aquafindossier 'Optimalisatie collector Zepperen'
  - ⇒ Infraxdossier 'Roosbeekstraat, Terwouwenstraat en Kleindekkenstraat'
  - ⇒ Infraxdossier 'Startelstraat'

**Hoe Zepperen droger maken?**

# Hoe Zepperen droger maken?

- ⇒  $(BBT)^2$  bij elke woning = een **buffer** in elke tuin;
- ⇒ Gescheiden rioleringsstelsel en **totale afkoppeling**;
- ⇒ Elke woning (nieuwbouw +verbouw)= **overstromingsrobuust**;
- ⇒  **$(BBT)^2 \times 2$**  voor plantages, overkappingen, tunnels, ... op de Hondenberg;
- ⇒ **Geen bijkomende verharding** op de Hondenberg;
- ⇒ **Tientallen waterbuffers** in halve maan rond Zepperen (Hondenberg, ...);
- ⇒ **Geen aanhogingen** meer in overstroombaar gebied;
- ⇒ Aanleg **grondoverschottenpark** op een heuvelrug en opvolging grondverzet in onze regio;
- ⇒ Doorgedreven **controlebeleid**;
- ⇒ ...

*Het enige wat wij kunnen doen is het verhaal brengen en oplossingsscenario's formuleren.*

*Deze scenario's kunnen enkel worden uitgevoerd met medewerking/toestemming van eigenaars, gebruikers,....*

***Zonder UW medewerking zal het NIET lukken !***

***LEREN LEVEN in overstroombaar Zepperen***

***LEREN LEVEN met water***

*We hebben er ongeveer 50 jaar over gedaan om het natuurlijk evenwicht zo te verstoren, wij zullen onze tijd nodig hebben om het **enigszins te herstellen** (we gaan Zepperen nooit volledig droog krijgen ...)*

***Iedereen*** zal in zijn omgeving en in zijn eigen handelen rekening moeten houden met dat hemelse water.

***Anders omgaan met land en water is  
een opdracht van IEDEREEN!***

# Zepperen is water ...

Kaart effectieve en mogelijke overstromingsgevoelige gebieden Zepperen 2018



# Wil je graag meewerken aan een toekomstgericht waterbeleid?

1. Vul de antwoordkaart in:
  - ⇒ vul je persoonlijke gegevens in;
  - ⇒ kruis aan over welke items je graag info wenst te ontvangen;
  - ⇒ kruis aan indien je een persoonlijke afspraak wenst te maken.
  
2. Bezorg je antwoordkaart aan de stad:
  - ⇒ afgifte op de bewonersvergadering;
  - ⇒ per post opsturen naar het stadskantoor;
  - ⇒ mailen naar [info.infrastructuurwerken@sint-truiden.be](mailto:info.infrastructuurwerken@sint-truiden.be) .
  
3. Wij bezorgen je de gevraagde informatie en/of contacteren je voor een persoonlijke afspraak.

Kan u er **niet bij zijn** op het informatieoverleg, maar wilt u toch graag meewerken aan een toekomstgericht waterbeleid? Vul dan de onderstaande vragenlijst in en bezorg deze kaart **vóór vrijdag 31 augustus 2018** aan ons terug.

U kan de kaart per post opsturen naar het stadskantoor (Kazernestraat 13, 3800 Sint-Truiden) of mailen naar [info.infrastructuurwerken@sint-truiden.be](mailto:info.infrastructuurwerken@sint-truiden.be).

Naam: ..... Voornaam: .....

Adres: ..... Postcode: ..... Woonplaats: .....

Telefoon/gsm: ..... E-mail: .....

**Ik wil graag info ontvangen over:**

- ☐ ingrepen in en rond mijn woning om het regenwater trager af te voeren
- ☐ het scheiden van regenwater en afvalwater in en rond mijn woning
- ☐ de aanleg van buffers en dammen om modder en water op te vangen
- ☐ hoe ik mijn woning kan beschermen tegen overstromingsschade (overstromingsveilig bouwen)
- ☐ andere: .....

**Ik wil graag een afspraak maken om:**

- ☐ de mogelijkheid na te gaan om een ingreep in mijn tuin of perceel aan te leggen
- ☐ andere: .....

*Deze gegevens worden enkel gebruikt om u te informeren over de verdere aanpak van de waterhinder in Zepperen.*



*Sint  
Truiden*

Wil je deze presentatie graag nog eens opnieuw bekijken?  
[www.sint-truiden.be/droge-voeten-in-zepperen](http://www.sint-truiden.be/droge-voeten-in-zepperen)

**Dank voor uw aandacht!**